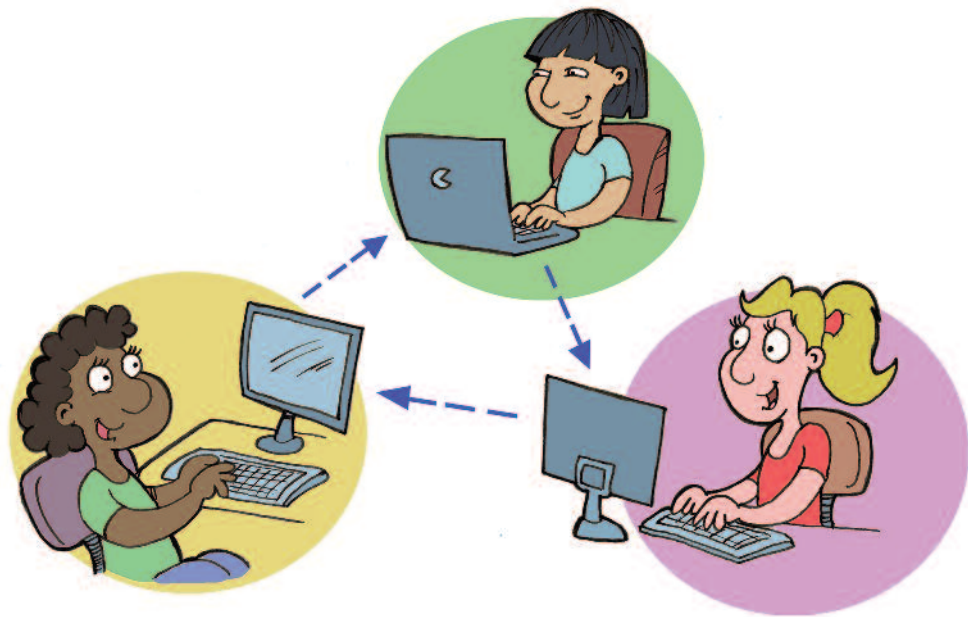

Holky, kluci, pozor na kyberprostor

**Záludnosti počítačového světa
a mladší školní věk**

Eva Burdová

Jan Traxler

***Publikace je financována z rozpočtu Středočeského kraje
a ve spolupráci s Krajským ředitelstvím policie
Středočeského kraje a tiskárnou MV.***

- Autoři:** PhDr. Mgr. Eva Burdová, MBA
PhDr. Mgr. Jan Traxler
- Název:** **HOLKY, KLUCI, POZOR NA KYBERPROSTOR
Záludnosti počítačového světa a mladší školní věk**
- Vydavatel:** Středočeský kraj ve spolupráci s VISK,
Zborovská 11, 150 00 Praha 5
- Kontaktní
osoba:** Mgr. Jiří Holý, e-mail: holy@visk.cz, tel.: 606 656 724
- Počet stran:** 20
- Grafické
zpracování:** Naďa Balková, Tiskárna J. Krákora,
Husova 635, 261 01 Příbram IV., 603 427 151, 735 252 683
- Ilustrace:** MgA. Michal Dubnický
- Tisk:** Tiskárna Ministerstva vnitra p. o.
Bartůňkova 1159/4, 149 01 Praha 4 - Chodov
- Pořadí
vydání:** 1
- Vazba:** V 1
- Měsíc a rok
vydání:** červen 2017
- ISBN:** 978-80-906718-5-0

Milí rodiče, pedagogové a všichni dospěláci, kteří přijdete do styku s dětmi,

předkládáme Vám již třetí příručku v pořadí, která se týká bezpečného internetu. Tentokrát je zacílena na děti mladšího školního věku. Většina těchto dětí má svůj tablet dříve, než dokážou číst. Záhy poté přichází první telefon a to ne ledajaký, většinou rovnou chytrý telefon. Ruku na srdce, který z Vás dospěláků si s dítětem sedne a vysvětlí vše, s čím se dítě v ruce s těmito technologiemi může setkat? Kdo poskytne dětem základní informace? Aby to pro Vás i děti bylo jednodušší, pokusili jsme se napsat tuto příručku, kterou klidně může dítě číst samo, ale budeme moc rádi, pokud svůj čas tomuto tématu společně s dětmi věnujete. Každá kapitola je vlastně takovou startovní čarou k přemýšlení a povídání si s Vašimi dětmi. Tak je v tom počítačovém světě, prosíme, nenechávejte samotné.

***Přejeme spoustu úžasných společných zážitků
zábavy na síti, určitě společně objevíte
mnohé zajímavosti.***

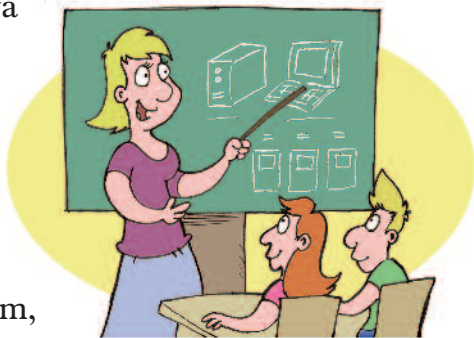
Eva a Honza

A teď už honem k těm, komu je těch pár stránek určeno...

Ahoj holky a kluci,

určitě většina z Vás ví, co je počítač. Myslíme si, že jste všichni už nějaký viděli. Ale pozor, počítač není jen ta bedna, u které musí být monitor, počítač je

i notebook, tablet a počítačová technologie je i ve Vašem chytrém telefonu. S počítači je dnes spojeno i internetové prostředí a internet. To je takový samostatný svět ve světě lidí. V této příručce si budeme společně povídat o tom, co všechno nám počítače a internet

mohou přinést, čím nás mohou obohatit, co všechno můžeme na síti zažít. Zároveň si ale povíme, jak je důležité chovat se dostatečně bezpečně, aby toto prostředí pro nás bylo příjemné a abychom věděli na co si dát pozor. Nemusíte se bát, nebudeme Vás strašit, chceme Vám jen ukázat, jak se ve světě technologií, počítačů a internetu žije a hlavně, holky a kluci, chceme, abyste měli ty správné informace. Protože o těch správných informacích to dnes je. Rozdíl mezi těmi, co dělají něco špatně a mezi těmi, co se chovají bezpečně, není ten, že jedni jsou hloupí a jedni chytrí. Hlavní rozdíl je v tom, že ti co to dělají správně, prostě vědí - **MAJÍ TY SPRÁVNÉ INFORMACE.**

Tak pojďme na to! Jdeme společně objevovat svět za obrazovkou telefonu, tabletu, notebooku či jiného počítače. Každá kapitola Vás povede, abyste o všem, co děláte, přemýšleli a zajímali se o další a další informace, protože v takto malé

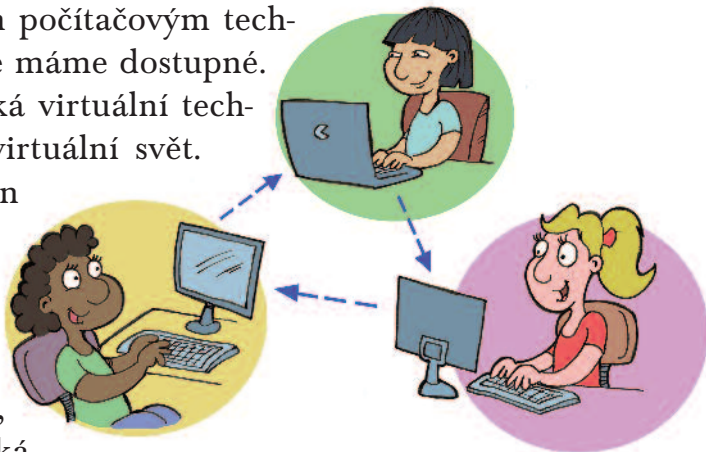
knížečce určitě nejsou všechny informace, ale hodně důležité nápady na přemýšlení tu určitě najdete.

Eva a Honza

Počítačový svět

Už jsem slyšel něco o počítačovém světě, ale co to vůbec je? Já o něm také slyšela. Máme doma počítač, ale počítačový svět? Zeměkoule je přece jen jedna. To je pravda, ale počítačový svět se dnes říká všem počítačovým technologiím, které máme dostupné. Také se jim říká virtuální technologie nebo virtuální svět.

To je třeba ten velký počítač, který máme doma, notebook, také ten malý notebook, kterému se říká

mininotebook, tablet, chytrý telefon, chytré hodinky a další a další novinky, které přibývají opravdu velkou rychlostí. Vždyť možná už někteří znají i chytrou domácnost a dokonce celé chytré domy. To je bydlení, kde pomocí technologií ovládneme rozsvěcování, topení, větrání, ale i spoustu dalších spotřebičů. To ale většinou dělají rodiče. My si tedy budeme povídat o počítačových technologiích, se kterými se setkáváme nejčastěji. Nejčastěji má většina z nás tablet nebo chytrý telefon. Jak to souvisí s počítačovým světem? Vše, co se děje prostřednictvím těchto technologií, můžeme nazývat počítačovým světem. Možnosti jsou dnes téměř neomezené. Úžasné je, pokud nás s těmito možnostmi seznamují rodiče, pokud si s námi o tom co děláme na tabletu nebo telefonu povídají, pokud si s námi sednou k jednomu stolu a všechno nám ukážou. Nesmíme se bát rodičů zeptat. Určitě nám vše rádi předvedou a také se o nás nebudou tak bát, když budou vědět, co na tabletu děláme.

Na počítači, tabletu, telefonu je určitě spousta zajímavých informací. Moc se mi líbí, že tam jsou barevné obrázky, filmy, hry, vše se může hýbat, ještě k tomu může tablet i mluvit, vydávat různé zvuky, můžu si nastavit různé tóny, je to fakt zábava. Celému tomuto propojení se říká multimedialita. To je ale opravdu těžké slovo! Znamená to, že nám tyto technologie nabízejí spoustu věcí najednou a že někdy díky tomu dokážeme pochopit i složité věci a informace z běžného světa, které nám přišly strašně moc těžké. Když se to vše na počítači takhle propojilo dohromady, bylo to najednou jednoduché. Docela mě baví učit se společně s tabletem. A fajn je i to, že ho můžu vypnout a on počká, na rozdíl od filmu v televizi, který se nezastaví, i když si potřebuji odběhnout. Vlastně je bezva, že já můžu tu technologii ovládat a ona neovládá mě, vid'? Myslíš, že je na tom něco nebezpečného, když budu s počítačem nebo tabletem, ale i telefonem kamarád?

Pokud je to tak, že Tě technologie opravdu neovládá a že dokážeš tablet nebo hru na telefonu vypnout a jít dělat něco jiného, je to správné a v pořádku. Maminka nebo tatínek by měli kontrolovat, jestli nejsi na telefonu nebo tabletu nebo jiném počítači příliš dlouho, měli by Ti říci, že už je to dost dlouhá doba. Také si sám můžeš nastavit minutku, kterou maminka používá při vaření, třeba na 30 minut, aby zazvonila, a Ty jsi dokázal jít dělat i jiné věci. Někdy čas s počítačem velice rychle utíká a ani si nevzpomeneme, že už jsme chtěli přestat hrát, chatovat, koukat se na videa, brouzdat internetem, je tam prostě hodně zajímavých věcí a informací. Ale když jsi mluvil o bezpečí či

nebezpečí, vždy bude záležet na Tobě, jak se budeš chovat, zda budeš připojený k internetu a co vše budeš mít na tabletu nebo telefonu zapnuté. O tom všem si budeme povídat i v dalších kapitolách.

Internet a bezpečí či nebezpečí

Co to je vlastně internet, víme to? Internet si můžeme představit jako obrovskou, opravdu velikánskou pavučinu, kterou jsou propojeny všechny počítače a počítačové technologie. Třeba i Tvůj mobil nebo tablet, pokud se k internetu připojí. A není to jen propojení mezi kamarády, takto mohou být spojeny počítače v celém městě, pak mezi městy, mezi státy, ale dokonce na celé planetě. Ta síť, která tím vznikla, je opravdu veliká a vznikla proto, že se lidé mezi sebou propojit chtěli a chtěli komunikovat. Připojení na internetu a to i v mobilu nebo na tabletu poznáš tak, že máš zapnutá data a objeví se Ti rozsvícení dvou šipek nebo značka bezdrátové sítě, které se říká wifi. Od kamarádů také můžeš slyšet, že jsou na wifině. V tu chvíli jde spustit prohlížeč, můžeš si stahovat nějaké hry, můžeš na mail a spoustu dalších zajímavých věcí. Zajímavé věci, samozřejmě s technologiemi, můžeš zažívat, i když data od rodičů povolená nemáš a když nejsi k internetu připojen.

Pokud se na internetu pohybuješ a připojuješ se k němu, měl by sis uvědomit, že je to sice úžasná síť plná úžasných lidí a informací, ale že může být i záludná. Musíme si všichni uvědomit, že na internetu je to jako kdekoli jinde na světě. Venku

jsou hodní, ale i zlí lidé a ti lidé, kteří se pohybují venku, se také často pohybují ve světě internetu. Zrovna tak jsou i na internetu lidé hodní, ale i zlí. Určitě si vzpomeneš, že Ti maminka, tatínek nebo paní učitelka ve škole říkali, že se nesmíš bavit s cizími lidmi. Venku je to jasné, to Tě přece napadne a ani doma nikomu cizímu neotevíráš. Ale co když Tě prostřednictvím internetu osloví cizí člověk, kterého neznáš a bude si s Tebou chtít psát nebo povídat přes aplikace, které to dovolí? Odpověď je jasná. V Tvém věku je nejlepší vůbec nikomu cizímu neodpovídat, třeba i vypnout hru nebo aplikaci, kde Tě ten cizí člověk oslovil a vždycky je dobré to říci rodičům. Nikdy nezapomínej, že nevíš kdo to je a že cizí člověk na internetu je úplně stejně nebezpečný jako cizí člověk na ulici. Také je důležité si uvědomit, že nemusíš vidět všechno a klikat na úplně všechno. Některé stránky opravdu nejsou pro Tebe a pak se Ti může stát, že Tě přes takové stránky budou oslovovat opravdu zlí lidé.

Na internetu se musím naučit bezpečně pohybovat a ze začátku bych na to neměl být sám. Můj kamarád říká, že mu mamka vyprávěla o všech nástrahách internetu a vlastně se všechno učil s ní a vše mu postupně ukazovala. Říkal, že to bylo stejné, jako když ho máma učila plavat ve vodě. Tak ho naučila i brouzdat se po vlnách internetu. Má bezva mámu, závidím mu ji!

Co mít zapnuté v mobilu

V mobilu mám mnoho možností co si nastavit a zapnout. Často ani nevím, co to znamená. Ale když si nainstaluji aplikaci a hru, tak to chce, abych si ty služby zapnul a povolil hrám přístup třeba k mým kontaktům nebo poloze, kde se nacházím. Zrovna včera jsem o tom trochu přemýšlel. Proč to ta hra vlastně chce? Asi se ty informace někam posílají a někdy se pak mohou použít. Třeba mi bude chodit nějaká reklama. Začalo se mi teď

stávat, že mi chodí nevyžádané maily a informace o různých akcích. A všechny jsou takové, že se mi hodí. Mamka a táta říkali, že to je tím, že můj mobil a počítač o mně vše říká. Kde jsem, co tam dělám a jak dlouho ho používám. A pak už jen dostávám nabídky, které se mi můžou hodit. Ale mě to obtěžuje a nechci dostávat několik zbytečných emailů a nabídek denně. Tak si příště musím rozmyslet, zda dovolím hrát a ostatním aplikacím mě takto sledovat.

Připojovat se přes free wifi nebo raději data v mobilu?

Dnes téměř každá aktivita na počítači a mobilu chce, abych byl on-line. Abych měl přístup na internet. To dnes není problém. Ve škole i jinde na kroužcích a klubech máme wifi připojení. Tak se vždy připojím. Jsou zadarmo a nechtějí ani žádné heslo. Tak to není žádný problém. Ale při výuce informatiky říkali, že připojování se do veřejných wifi sítí bez hesla a ověření může být problematické a nebezpečné. Prý se stává, že někdo může můj mobil a tablet napíchnout a vidět co na něm dělám a s kým si píší. Dokonce může vidět, i jak se přihlašuji do mailu a vidět mé heslo. A pak se klidně může přihlásit místo mě

a dělat si co chce. Také říkali, že někdy je mnohem lepší se připojovat přes mobilní data v mobilu, že jsem více chráněn.

Co vše napsat do profilu

Spousta her, sociálních sítí i aplikací chce, abych si v nich vytvořil profil. Chtějí o mně vědět skoro všechno. Přemýšlel jsem, je to nutné? Musí všichni znát mé jméno a příjmení? Tak se Tě ptám, co Ty na to?

Zbytečně nikdy nevyplňuj to, co není povinné a i u povinných políček přemýšlej. Vyplňuj je raději s rodiči, zvol si nějaký nick (přezdívku) a pod tou přezdívkou vystupuj. V žádném případě nedávej svou adresu, nepiš, kde bydlíš, ani jaké je Tvoje telefonní číslo. To by opravdu mohlo být nebezpečné. Také nikomu nepiš, a to ani na profil, kam chodíš do školy. Většina profilů chce fotku. Kluci mi říkali, že dokonce některé aplikace Tě neustále vyzývají, že sis fotku ještě nenahrál. Taky vím o holkách, co tam mají fotku dost vyfintěnou. Někde jsem slyšel, že i s těmi fotkami může být problém.

Máš pravdu. Profilový obrázek nemusí být za každou cenu Tvoje fotka. Dokonce je lepší, když si svou vlastní fotku, kde jsi přímo Ty poznat na první pohled, nikam nedáváš. Když už chceš svou fotku, je dobré ji upravit, nebo být ve stínu, mít vlasy do obličeje, natočený z boku nebo něco podobného. Lepší je ale použít úplně jiný obrázek, fotku vlastního domácího mazlíčka, sportovního náčiní, něco, co máš rád. Tvůj profilový obrázek by měl být

hezký, příjemný a jedinečný. Nemám ráda profily, kde na mě koukají lebky, náhrobní kameny a hřbitovy. Taky nezapomínej na to, že rozměr profilových obrázků je dost malý a moc se tam nevejde. Určitě ne Ty a všichni Tví kamarádi na hřišti. Také pozor u obrázků, které jsi nevyfotil, a nejsou Tvoje. Může k nim někdo mít autorská práva a pak je dobré se opět

poradit s rodiči. Vybírat profilovou fotku může být zábava, a proto je dobré pozvat k této činnosti třeba tatku, ať Ti pomůže. Pobavíte se oba a pak Ti může shlédnout profil, jestli je vše v pohodě.

Jak založit e-mail a chytrá hesla

Nedávno jsem si zakládal nový sociální profil. A byl to už několikátý, a tak jsem přemýšlel nad heslem. Měl bych mít všude stejná hesla? Nebo raději do každého profilu a hry jiné? A nakonec jsem přišel na to, že je lepší mít všude jiné heslo. A víš proč? Kdybych náhodou jedno heslo někomu omylem prozradil nebo někdo na něj přišel a rozluštil ho, tak mi ohrozí jen jeden profil nebo hru.

Ale kdybych měl všude stejné heslo, tak by to mohla být úplná pohroma. To by ten někdo mohl používat všechny moje účty a profily. Vlastně kdyby chtěl, mohl by se za mě i vydávat a říkat, že on jsem vlastně já. Ale jak si mám všechna ta hesla zapamatovat? Vymyslel jsem si spousty různých pomůček, které mi pomáhají.

Vždy se pokouším si vymyslet originální a nerozluštitelné heslo. Je dost dlouhé a má v sobě velká i malá písmena. A dokonce i číslice, kterými si pomáhám rozlišovat hesla k jednotlivým hrám a aplikacím. Nedávno říkali v televizi, že bych měl mít v hesle i nějaký zvláštní znak. A tak jsem i tyto znaky začal pomalu používat. A na zapamatování hesla mám vždy nějaký figl a pomůcku. Někdy je to básnička, někdy jen zkratky oblíbených jídel a tak.

Když se přihlásím do jakékoli aplikace, nesmím zapomenout se odhlásit.

Tak a teď už vím jak mít své chytré heslo, ale vím také jak ho chytře používat? Velice důležité je nemít jen jedno heslo ke všem aplikacím a hrám. Je mnohem lepší mít hesel několik a dobré je také heslo čas od času měnit.

Když se přihlašuji do nějaké aplikace, neměl bych heslo nikomu ukazovat ani prozrazovat. Moje heslo může kdokoli zneužít, klidně se přihlašovat i pod mým jménem a pak třeba i pod mým jménem páchat nějaké

nepravosti. Také je nutné hlídat si svůj chytrý telefon a nepouštět na něj každého a nedovolovat všem spolužákům, aby měli přístup k mým hrám, mým aplikacím, pak se nemůžu divit, že se mi dějí podivné věci.

Slyšel jsem, že kamarádovi Zbyňkovi někdo ukradl jeho heslo a všem jeho kontaktům chodily nevyžádané, někdy i hnusně sprosté, e-maily a další informace. A ten člověk za něj jeho jménem vytvářel i statusy a v jeho aplikacích udělal úplný chaos.

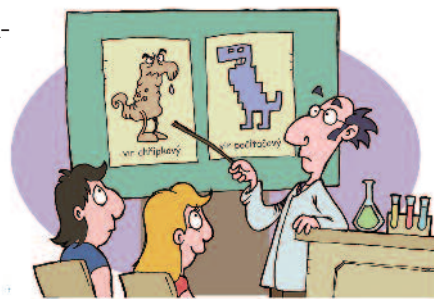
Chaos byl i mezi kamarády. Ti nechápali co se děje a mysleli si, že se Zbyněk zbláznil.

To se může stát. Někdy se to stane z neopatrnosti i dospělákům. Mohlo se to stát i tím, že se kamarád z aplikace neodhlásil, nebo se přihlašoval někde z nezabezpečené wifi, nebo na nějakém počítači, který měl nastaveno a zobrazil možnost „zapamatovat si mě.“ Na to všechno si musíš dávat pozor. Tím se Tvé heslo může kdekoli a kdykoli docela jednoduše prozradit. U každé aplikace, kam se přihlašuješ, také vždy existuje tlačítko odhlásit se. Na to nikdy nesmíš zapomenout! Když odcházíš z domova, taky zamykáš. Když odcházíš z aplikace, odhlašuješ se.

Může se stát, že se někdo zapomene odhlásit. Ty přijdeš k počítači a klidně bys mohl vstoupit do cizího mailu, přihlásit se na cizí facebook či jinou aplikaci. Spoustu lidí láká zkusit se někomu vkrást do jeho aplikací bez dovolení. To se ale nesmí a nesmíme se o to ani pokoušet. Nikdo!!! Je to stejné, jako kdyby ses snažil vlézt někomu cizímu do bytu, aniž by to ten člověk věděl. To taky neděláš, ne?

Stahování a surfování - jak ověřit „bezpečnost“ stahovaného souboru?

Každý den si stáhnou nějakou novou hru anebo vylepšení do mobilu nebo tabletu. Vždy když s kamarády o tom hovořím, tak mi radí, co je dobré si stáhnout. Ale také jsem už slyšel, že si kamarád stáhnul aktualizaci nové hry a že mu to úplně zablokovalo telefon. A když to pak ve škole říkal, tak pan učitel ukazoval, že je možné si předem o nových aplikacích

něco zjistit. A že tato aktualizace byla již předem označena jako virus, který mi zablokuje telefon nebo počítač. Prý si to máme číst. A začínám to dělat. Než si cokoli dnes stáhnu, tak se podívám na recenze. To je článek a hodnocení dané hry a aplikace od jiných uživatelů, kteří ji už mají a používají. A zjišťuji, že je to moc užitečné, protože mě to může ochránit před problémy. A dokonce jsem už i narazil na recenze, které říkaly, že daná hra pak nefunguje. Tak jsem ji ani neinstaloval a jsem v pohodě.

Hraji si „onlajnovky“ - co dělat, když mě zde někdo osloví? Co mu sdělit X nesdělit? Odpovídat?

Hry mě moc baví. Rád je hraji a mám pocit, že jsem v nich dobrý. Ale poslední dobou se mi hodně často stává, že když hraji multiplayerovou hru, tak mě někdo osloví a chce si povídat a domlouvat strategii hry a boje. Ale já vlastně nevím, kdo to je. Známe se z internetu, ze hry. Je to báječný kamarád a spoluhráč. Nedávno se mi stalo, že mě tenhle můj internetový kamarád pozval na bouble tea. Je ze stejného města jako já, zná to tady. Ale když jsem to řekl doma rodičům, tak mi to zakázali. Pořád mi říkali, že ho neznám a že nevím, kdo to je. A já nikam nesměl. Tak jsem o tom doma dlouho přemýšlel a zjistil jsem, že je to vlastně pravda. Nikdy jsem toho člověka neviděl. A že toho o mně ví hodně? Kde bydlím a jaké mám kamarády a do jaké školy chodím? Vždyť jsem mu to vlastně řekl, když jsme spolu hráli hry. A je klidně možné, že si vše jen vymýšlí a bydlí

někde úplně jinde.... Třeba si chce ze mě udělat jen srandu. I já někdy na internetu neříkám pravdivé věci a chci si často jen z někoho vystřelit. Dokonce mě napadla i myšlenka, že mi někdo může chtít i ublížit. Tak si teď dávám o hodně větší pozor, co komu na internetu říkám a píši. Přece jenom.... Člověk nikdy neví, kdo je můj spoluhráč.

Tak mě tak napadlo, nebylo by nejsnazší vůbec neodpovídat?

Psaní SMS a chatů. Co vše si mohu dovolit napsat? Kdo to může číst?

Strašně rád píši SMSky a někdy i chatuju. Jak jsi na tom ty? A také moc rád dostávám a čtu SMSky. Ale někdy se mi stává, že už jich je na mě moc. A to jsou ještě některé zprávy, které jen tak pořád přeposílám, protože to odesílatel po mně chce. Tak proč bych je nepřeposlal. Možná tím ale někoho také obtěžuji, jako ten, kdo to poslal mně, ne? A pak už se jen dívám, o čem všem jsem už psal. A kolik věcí jsem o sobě řekl. Někdy se až nestačím divit, že ten, se kterým si píši, toho o mně tolik ví. A nejen o mně, ale i o mé rodině a mých kamarádech i nepřátelích. Musím si však dávat

pozor, co vše píši. Nikdy nevím, kdo moje SMSky nebo chat ještě četl a zda tyto informace nějak nepoužije proti mně. A to by mohl být pěkný průšvih, kdybych někoho pomlouval a vymýšlel si o někom a pak se tyto zprávy dostaly k tomuto člověku. Co by mi asi udělal? Kamarádil by ještě se mnou? Anebo by to mohlo být ještě horší? Mohl by si na mě stěžovat a já bych byl potrestán. Pamatuj si tedy, že psát

mohu jen ty informace, které jsou pravdivé, a nikomu tím ne-

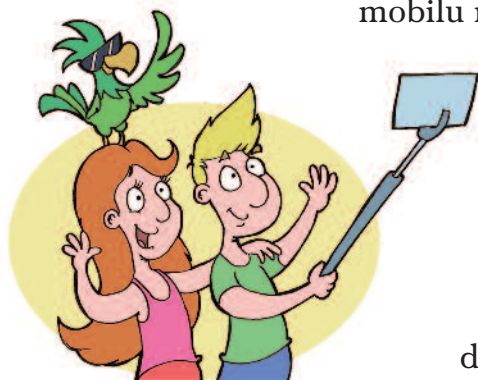

ublíží. Určitě bych byl smutný a i našťvaný, kdyby někdo o mně říkal věci nepravdivé a urážel mě tím.

Natáčení na video - youtuberi? Co natočit? Kam to dát? Kdo to uvidí?

Také Tě baví fotit a natáčet mobilem? Je to úžasná a zábavná věc. Ale co pak s natočeným videem nebo pořízenou fotografií? Určitě by bylo fajn ji někomu ukázat. Ale komu a jak? Mnoho lidí své fotografie a videa zveřejňuje na internetu. Ale kdo to vlastně uvidí? Jen ti, kterým pošlu odkaz nebo řeknu, kam jsem to nahrál? Nebo snad jen moji přátelé, které mám na internetu označeny? Ne,... uvidí to vlastně úplně všichni, kteří mají internet a vidět to chtějí. A mohou pak moje výtvořky nějakým způsobem komentovat a posílat dál svým známým? Je to takto dobře a v pořádku? Opravdu chceš, aby Tvoje fotky a videa viděl celý svět? Nebo to není dobré? Je nutné dobře přemýšlet kterou fotku a video na in-

ternet umístíš a které raději ne a jen je ukážeš na mobilu nebo počítači. A určitě jsi slyšel

slovo youtuber, vid? To je člověk, který natáčí videa a dává je na internet s tím, aby je mohlo vidět co nejvíce lidí na celém světě. Někdo to dělá proto, aby se stal známým, a někdo to dělá proto, aby si vydělal peníze.

A co říci závěrem?

Budte vnímaví, opatrní a chovejte se bezpečně. Poslouchejte vše co Vám o internetu, počítačích a dalších komunikačních

technologiích říkají dospěláci, co slyšíte v televizi, ale i vidíte na internetu.

O všem přemýšlejte a nechovejte se hloupě třeba jen proto, že za každou cenu chcete dát nějaký status a díky němu sdělíte zlodějům, že celá rodina bude týden mimo domov, nebo bezhlavě „lajkujete“ vše co Vás napadne, bezhlavě stahujete vše co se nabízí, bezhlavě rozkliknete každý banner a otevřete každou přílohu.

Vidíte, úplně stačí používat hlavu, mít ji na svém místě a používat rozum. Stejně nejlepším a nejdokonalejším „antivirem“ proti všem problémům ve virtuálním prostředí je lidský mozek. Ale musíte ho mít zapnutý.

